

(http://www.trcj.ro)

(http://www.coralimpex.ro/)

O reactualizare și reevaluare a poetului martir Vasile Militaru

Distribuie articolul

(/#facebook) (/#telegram) (/#whatsapp) (/#x)
 (https://www.addtoany.com/share#url=https%3A%2F%2Fwww.napocanews.ro/si-reevaluare-a-poetului-martir-vasile-militaru.html&title=O%20reactualizare%20%C8%99i%20reevaluare%20a%20poetului-martir-vasile-militaru.html)

Consider că o reevaluare și reactualizare critică a liricii românești din secolul XX este necesară și imperioasă. A menține din motive iluzioniste, teziste sau ideologice, și acum în secolul XXI, poeți în sertarul cu addende lirice nu-și mai are rostul. În istoria literaturii își are rostul și menirea doar esteticul, nu pasișarea ideologică. Istoria literaturii române nu a evoluat de la antologia critică a lui Nicolae Manolescu din 1968, care a avut probleme după ce a inclus câteva texte ale lui Radu Gyr într-o antologie de poezii, în 1968. Cartea a fost retrasă din librării și topită din ordinul expres a conducerii PCR de atunci, deoarece din sumar făcea parte Radu Gyr, Nichifor Crainic și Ștefan Baciu. Și azi, critica îi consideră pe corifeii lirici închiși în perioada comunistă, doar "de dicționar și de antologie". Este o viziune ucronică și utopică, care falsifică istoria și estetica. Acești poeți care au trecut prin calvarul temnițelor comuniste sunt de sorginte paideică, cu o axiologie valorică distinctă și adevărate voci lirice, ale căror versuri emoționează și sunt citite sau recitate de tot mai mulți români, indiferenți la cauzalitățile unei claustrofobii mecanice ale timpurilor noi. Tezismele, repetițiile ideologice și critica care valorizează mediocritățile va trece desigur, iar istoria literară va face reevaluarea și proba timpului. Un poet care merită recitit și reconsiderat este Vasile Militaru. Este cunoscut mai ales ca poet creștin și autorul emoționantei poezii "A venit aseară mama", care a fost inclusă în manualele școlare din perioada interbelică ca opera lui George Coșbuc.

Vasile Militaru s-a născut pe 19 septembrie 1885 în comuna Dobreni din județul Ilfov. A provenit dintr-o familie foarte saracă de plugari, urmând cele patru clase primare. Debutul în versuri a fost precoce, la vârsta de doar 15 ani, în revista „Literatură și arta română”. Talentul îi este recunoscut imediat și exhaustiv de către elitele culturale ale epocii Barbu Delavrancea, Alexandru Vlahuță și Dulu Zamfirescu. Aceștia îl sprijină în cariera literară și să ocupe un post de funcționar în Ministerul Lucrărilor Publice. În 1922 devine membru al Societății Scriitorilor Români. Colaborează cu versuri la diferite publicații, printre acestea numărându-se: Convorbiri literare, Curierul artelor, Ecoul, Flacăra și Drum nou. Vasile Militaru se face remarcant printr-o serie de fabule publicate în revistele "Drum Nou" și "Porunca Vremii". Prima carte de versuri, „Stropi de rouă”, îi apare în 1919, fiind urmată de „Cântarea neamului” (1925) și „Doina” (1927). Vasile Militaru mai scrie fabule populare, devenind apreciat în epocă. Publică „Fabule” (1928), iar în 1936 îi apare un al doilea volum de fabule, „Viermi și stele”. Este îndrăgit mult de cititori. Însă opera sa primordială este considerată „Divina zidire”, lucrare ce reprezintă Biblia versificată. La aceasta operă scriitorul a lucrat 25 de ani. Din 1934 publică poezii patriotice „Purtătorii torței” și „Bucură-te țară”, cuprinse în volumul „Temelie de veac nou”, tipărit în 1938, sub pseudonimul Radu Barda. Pseudonimul de Radu Barda era un acronim. În timpul celui de-al doilea război mondial se implică în propaganda regimului antonescian de a mobiliza soldații români pe frontul împotriva URSS. A scris cunoscută poezie „Eroii de la Stalingrad” în care percepea pe militarii români ca urmașii cruciaților:

”Sub vifor de stepă urlându-și mânia, e luptă grozavă și crâncenă foarte.

E luptă cumplită, pe viață și moarte:

De-o parte, nebune, sălbatice hoarde, barbarii ce vin ca năucii,

De alta, o mână de oaste vitează, – năpraznici Arhangheli ai Crucii.

Din toată cetatea spre care puhoiul orbește-acum vine,

Mai sunt în picioare doar niște ruine:

Doar ziduri crăpate, pe care stă cerul,

Și-n mijlocul căror își țipă urgia, zăpada și gheața, și gerul ...

Aici își găsi-vor mormântul oștiri înfrânte-a trei nații...”

După 23 august 1944, când armele s-au întors, Vasile Militaru și-a găsit adăpostul în casa unei familii de țărani gorjeni din localitatea gorjeană Suseni, care-i erau prieteni de mulți ani.

Dupa refuzul de a-si folosi talentul literar in slujba comunismului, Militaru este arestat la Șușeni și condamnat la 32 de ani de închisoare. De aici urmează să fie arestat de Securitate, în anul 1958, sub motivul de deținere de materiale interzise. Urmează procesul și condamnarea bătrânului poet, care ajunsese la vârsta de 74 de ani. Tribunalul Militar Craiova l-a condamnat la 20 de ani de temniță grea pentru crimă de uneltire contra orânduirii sociale; la 12 ani de închisoare corecțională pentru delictul de deținere de publicații interzise; la 10 ani de degradare civilă, confiscarea totală a averii personale plus obligația de a plăti 1000 lei cheltuieli de judecată. Câteva luni mai târziu, în 8 iulie 1959, Vasile Militaru s-a stins în închisoarea comunistă de la Ocnele Mari. După acest trist eveniment, soția sa, o celebră artistă din perioada interbelică, a venit în vizită la Sușeni, Gorj, pentru a mulțumi familiei Măruță, căreia i-a prezentat și ultima scrisoare în versuri pe care Vasile Militaru i-a trimis-o din spatele gratiilor cu ocazia zilei sale de naștere.

„Din ocnă, Draga Mea,
îți scriu iar,
De ziua Ta gătind cuvinte,
Nu-ți pot trimite azi în dar,
Decât o lacrimă fierbinte!”

Poetul nu a făcut în viață compromisuri. Vasile militaru refuzat teroarea preajmei ideologice și a imanentului. Viața și-a trăit-o axiologic, pe valori creștine autentice și general umane: adevărul, dreptatea, binele, smerenia, libertatea și iubirea. În realitate, Vasile Militaru a făcut parte doar din partidul libertății din care fac parte doar scriitorii autentici. Poetul a spus la un momentat că: „Dacă am pierdut averi și ranguri, dar nu am pierdut credința în Dumnezeu, nu am pierdut nimic”. În închisoare a fost torturat și umilit de către securiști. Mărturiile și documentele vorbesc despre atitudinea sa demnă în fața soartei nedrepte. A acceptat cu fatalitate situația ca un mucenic. A fost un mărturisitor liric a credinței sale. Despre ultimele clipe ale poetului, deținutul Dumitru Radu Udar, care i-a fost alături în ultimele sale momente de viață, ne-a lăsat o mărturie emoționantă. „Am fost alături de poetul Vasile Militaru, atunci când în condițiile tragice, impuse de geniile răului, de forțele întunecate ale comunismului, a trecut în eternitate. Ne-am dat seama cât de profundă a fost credința în Dumnezeu a poetului, care și-a acceptat moartea ca pe o împărtășanie”. Prin efortul soției sale, Ecaterina Barbu Militaru, după 25 de ani poetul creștin Vasile Militaru a fost reabilitat și înmormântat ulterior pe Aleea Clasicilor din cimitirul Bellu.

Vasile Militaru nu are complexitatea lirismului și sintaxei înnoite a unui Lucian Blaga sau Tudor Arghezi, dar contribuie prin versurile sale înmiresmate de taince expresii aromate, atinse de aripa credinței, la o percepție nouă și un stil originar. Poezia sa este încărcată de simboluri și mesaje hristice transpuse translucid într-o haină nouă a limbajului. Din nefericire, ofițerii de securitate i-au ars manuscrisele literare atunci când l-au arestat pe poet. A fost o pierdere imensă pierdere culturală. Patriotismul său reiese limpede din poezie fără declamații retorice, ci așa putea chiar spune că intimist, într-o interiorizare a sinelui cu pământul nașterii:

”...De-ai veni pe-aici odată, ai vedea că am o țară
Ca un fagure de miere strâns din flori de primăvară:
Ape line o sărută cu blândețe de nespus;
Munți cu creste de aramă-i țin cunună spre Apus...
Lungi amurguri minunate pe-ale ei ținuturi cad,
Aurind livezi și lanuri, codrii nepătrunși de brad...”

Vasile Militaru este emblematic poet al generației sale de mucenici lirici care s-au jertfit pentru limba și literatura română într-o perioadă când numeroși scriitori ai trădat calofilia, livrescul și originalitatea estetică în numele realismului socialist. Poetul face parte dintr-o pleiadă recunoscută a poezilor închisorilor comuniste. Nu a dorit să scadă ștacheta pentru o versificație ideologică impusă cu forța de un regim, care nu înțelegea metafora și legătura omului cu creatorul. Vasile Militaru a înțeles foarte corect sensul creației în sensul lui N. Berdiaev, că aceasta nu poate ”rîma cu tractorul”, ci doar cu înveșnicirea sau transcendentul, la fel ca în poezia ”Plecările”:

Vei ști-n lumina veșnicului Faur,
Că Sufletul tău n-a putut să moară,
Cât prețuiesc comorile de aur.
Și ce preț are-n Cer să ai comoară...
Dar mai ales vei ști ca niciodată,
Că te-ai întors în țara ta din veci,
De sorii toți adânc străluminată,
Ca-n vecii toți, din ea să nu mai pleci!

Prin stilul baladesc, profund și iconic, Vasile Militaru precede pe poeții baladiști ai cercului literar sibian. Aceeași trăire și tremurat de lacrimi în versuri. Poetul este un profet liric din spița anticilor, însetat de forme limpezite de clasice epopei homerice.

”Dar domnul se-ndură de babă
Și-un pui de cerb i-a dăruit.
Un pui de cerb, cu stea în frunte,
Gonit din codru și rănit.
Săgeata-i străpunsese gâtul –
Din pană sângele-i curgea
Și lacrimi mari picau din ochii
Frumoși, rotuzi ca o mărgea.”

(Cerbul cu stea în frunte)

Reconsiderarea operei lirice a lui Vasile Militaru, dar și biografiei sale demnă de un bildungsroman este o cerință critică actuală, dar și o întreprindere curajoasă față de ”teroarea mediocrității”. Refractor la compromisuri sociale și literare, poetul este o voce lirică distinctă și originală, care, prin recitare, și demers critic se re poziționează în ierarhia auctorială. Vasile Militaru este mai mult decât un poet de dicționar sau antologie, eventual un profet liric din enciclopedia scriitorilor români, a cărui bust poate sta, în viitor, pe aleea clasicilor literaturii române.

În anii '50 tata a fost cu părinții la Ocnele Mari. În centrul stațiunii se vindeau table de șah din lemn executate de deținuții de de la penitenciarul Ocnele Mari. Atunci bunicul i-a spus lui tata că s-ar putea ca aceste piese de șah să fi fost făcute de poetul Vasile Militaru din închisoare. Așa a aflat tata despre poetul Vasile Militaru că era închis la închisoarea Ocnele Mari. Poaibil ca șahul cumpărat să fi fost realizat de Vasile Militaru. Mulți ani când jucau șah în familie se gândeau la destinul tragic al lui Vasile Militaru. Moartea sa în temnița de la Ocnele mari a fost de pateric. Un fost deținut care a fost de față la moartea poetului ne-a lăsat o descriere emoționantă. Dumitru Radu Udar relatează într-un articol publicat în Adevărul.ro după anul 2000, că a fost scos din celulă alături de un alt deținut, care era preot, și duși într-o altă celulă unde era infirmeria, unde se afla poetul Vasile Militaru care trăgea să moară: „Singur în camera-celulă, o jilavă făptură de om deținut, era căzut din pat cu fața în jos. Gardianul tiran ni s-a adresat cu ura care îl caracteriza și pentru care era desigur apreciat. – Banditul ăsta trage să moară, ridicăți-l în pat mai repede.L-am întors cu fața în sus pe muribund și l-am așezat în pat. Acest om era Vasile Militaru. Cu ochii dați peste cap și cu fața brăzdată de chinurile morții. Nimic nu mai era viu în el, doar ochii, parcă năluca nepământene, vegheau așteptând de undeva o mână de ajutor care nu mai venea. Am trecut la picioare făcând semn preotului să treacă la cap. Din privire și din mișcarea buzelor (gardianul stătea în ușă) m-am înțeles cu preotul să-i spună rugăciunea din urmă, pentru dezlegare. Când preotul a început prin mișcarea buzelor să-i facă rugăciunea de dezlegare, pleoapele muribundului s-au deschis, apoi iarăși s-au închis și, parcă mulțumit, s-a înșeninat la față și și-a dat duhul. Așa i-a fost dat, să nu aibă o lumânare aprinsă la capătăi în acele ultime clipe ale vieții, el care se risipise în atâtea generații. Ne-am dat seama cât de profundă a fost credința în Dumnezeu a poetului, care și-a acceptat moartea ca pe o împărtășanie. Cu vocea strangulată de emoții, i-am spus păgânului care stătea în ușă nepăsător, ca și când omul din fața lui era un nimeni. – A murit deținutul! – Dă-l în... de bandit! Bine că am scăpat de el, a fost răspunsul tiranului suprasaturat de ura proletară”.Radu Udar a mai spus că Vasile Militaru nu a avut parte de vreun ajutor medical, pentru a-i alina suferința: „În scurtul răgaz pe care l-am avut, ne-am putut face semnul crucii și să zicem: Dumnezeu

să-l ierte pe cel trecut în neființă, departe de toți cei ce-l iubeau. Am putut observa că poetul stătea singur în celulă, mai degrabă izolat, neacordându-i-se nici un ajutor medical. Nu se vedea nicăieri vreo urmă de medicament. Pe mica măsuță de fier – tablă – se găsea o cană cu ceai neîndulcit, pe care îl beam și noi ceilalți, o bucățică de turtui și un castron de tablă în care abia se distingeau câteva boabe de arpacaș, de multe ori nefiert și plin de gărgărițe". Cei doi deținuți au primit sarcina să-l îmbrace pe poetul care tocmai murise: – Am tresărit când a zdrăngănit zăvorul și și-a făcut apariția gardianul. Nu avea nici o urmă de omenie în el, ca și când s-ar fi născut pe altă planetă. Ne-a aruncat din ușă o cămașă și o pereche de indispensabile – ce-i drept curate – și ne-a poruncit: „Dezbrăcați-l pe bandit de ce are pe el și îmbrăcați-l cu rufelee astea”.

Vasile Militaru completează pleiada de poeți martiri care au avut parte de moarte mucenicească în temnița comunistă. Nu s-a lepădat de credința creștină în ciuda torturilor inimaginabile.

Ionuț Țene

📅 08-07-2024

📁 Editorial (<https://www.napocanews.ro/category/editorial>) 🕒 martir (<https://www.napocanews.ro/tag/martir>), napcoanews (<https://www.napocanews.ro/tag/napcoanews>), napocanews (<https://www.napocanews.ro/tag/napocanews>), ocnele mari (<https://www.napocanews.ro/tag/ocnele-mari>), peozie (<https://www.napocanews.ro/tag/peozie>), Vasile militaru (<https://www.napocanews.ro/tag/vasile-militaru>)

Circulația rutieră pe DN7, Valea Oltului, a fost închisă ca-n comunsim. Vezi rutele ocolitoare (<https://www.napocanews.ro/2024/07/circulatia-rutiera-pe-dn7-valea-oltului-a-fost-inchisa-ca-n-comunsim-vezi-rutele-ocolitoare.html>)

Rezultate BAC 2024. Două două medii de 10 în Cluj 🗞️ (<https://www.napocanews.ro/2024/07/rezultate-bac-2024-doua-doua-medii-de-10-in-cluj.html>)

💬 Comentati

Name (required)

👤

Your Name

Mail (required)

✉

Your Email

Website

🏠

Your Website

Your Comment Here...

Submit Comment

Caută în site

Search

Categorii

- Administratie (<https://www.napocanews.ro/category/social>)
- Cultura (<https://www.napocanews.ro/category/cultura-2>)
- Economie (<https://www.napocanews.ro/category/economie>)
- Editorial (<https://www.napocanews.ro/category/editorial>)
- Evenimente (<https://www.napocanews.ro/category/evenimente-2>)
- Externe (<https://www.napocanews.ro/category/externe>)
- General (<https://www.napocanews.ro/category/eveniment>)
- Lifestyle (<https://www.napocanews.ro/category/lifestyle>)
- Monden (<https://www.napocanews.ro/category/monden>)
- Politica (<https://www.napocanews.ro/category/politica>)
- Spiritualitate (<https://www.napocanews.ro/category/spiritualitate>)

Sport (<https://www.napocanews.ro/category/a-sport>)

Stirea zilei (<https://www.napocanews.ro/category/stirea-zilei>)

Ultimele Stiri

Rezultate BAC 2024. Două două medii de 10 în Cluj (<https://www.napocanews.ro/2024/07/rezultate-bac-2024-doua-doua-medii-de-10-in-cluj.html>)

O reactualizare și reevaluare a poetului martir Vasile Militaru (<https://www.napocanews.ro/2024/07/o-reactualizare-si-reevaluare-a-poetului-martir-vasile-militaru.html>)

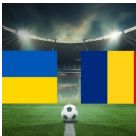
Circulația rutieră pe DN7, Valea Oltului, a fost închisă ca-n comunsim. Vezi rutele ocolitoare (<https://www.napocanews.ro/2024/07/circulatia-rutiera-pe-dn7-valea-oltului-a-fost-inchisa-ca-n-comunsim-vezi-rutele-ocolitoare.html>)

Poemul Zilei: Ultima înserare (<https://www.napocanews.ro/2024/07/poemul-zilei-ultima-inserare.html>)

Trupa Daoud din Franța, marea câștigătoare a Jazz in the Park Competition 2024 Cluj-Napoca (<https://www.napocanews.ro/2024/07/trupa-daoud-din-franta-marea-castigatoare-a-jazz-in-the-park-competition-2024-cluj-napoca.html>)

Parteneri - R3Media.ro

Sute de milioane de euro și un Patriot. Degeaba! Presa din Ucraina s-a dezlănțuit la adresa României după eliminarea de la Euro 2024 (<https://r3media.ro/sute-de-milioane-de-euro-si-un-patriot-degeaba-presa-din-ucraina-s-a-dezlantuit-la-adresa-romaniei-dupa-eliminarea-de-la-euro-2024/>)

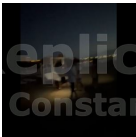

Presa din Ucraina acuză România că a făcut un „aranjament” cu naționala Slovaciei, pentru ca ambele echipe să se califice...

Read more » (<https://r3media.ro/sute-de-milioane-de-euro-si-un-patriot-degeaba-presa-din-ucraina-s-a-dezlantuit-la-adresa-romaniei-dupa-eliminarea-de-la-euro-2024/>)

Source: Arhive PARTENER | R3media | Published: 27-06-2024 - 00:24

VIDEO | Mai mulți tineri români au bătut niște ucraineni, pe plajă la Mamaia. „Ne-au înjurat, să injure acasă la ei!” (<https://r3media.ro/video-mai-multi-tineri-romani-au-batut-niste-ucraineni-pe-plaja-la-mamaia-ne-au-injurat-sa-injure-acasa-la-ei/>)

Un grup de tineri români și un grup de ucraineni s-au certat pe o plajă din Mamaia, totul degenerând într-o...

Read more » (<https://r3media.ro/video-mai-multi-tineri-romani-au-batut-niste-ucraineni-pe-plaja-la-mamaia-ne-au-injurat-sa-injure-acasa-la-ei/>)

Source: Arhive PARTENER | R3media | Published: 26-06-2024 - 22:52

Starea națiunii: O mămică se arată revoltată că fiul ei de clasa a V-a a primit ca temă să CITEASCĂ în vacanță. „Eu cu ce-am greșit să cumpăr 15 cărți? Noi avem o gândire modernă” (<https://r3media.ro/starea-natiunii-o-mamica-se-arata-revoltata-ca-fiul-ei-de-clasa-a-v-a-a-primit-ca-tema-sa-citeasca-in-vacanta-eu-cu-ce-am-gresit-sa-cumpar-15-carti-noi-avem-o-gandire-moderna/>)

O mămică a devenit virală pe rețelele de socializare, după ce s-a arătat revoltată de faptul că fiul ei, aflat...

Read more » (<https://r3media.ro/starea-natiunii-o-mamica-se-arata-revoltata-ca-fiul-ei-de-clasa-a-v-a-a-primit-ca-tema-sa-citeasca-in-vacanta-eu-cu-ce-am-gresit-sa-cumpar-15-carti-noi-avem-o-gandire-moderna/>)

Source: Arhive PARTENER | R3media | Published: 24-06-2024 - 21:59

WordPress RSS Feed Retriever by thememason.com (<https://thememason.com/plugins/rss-retriever/>)